

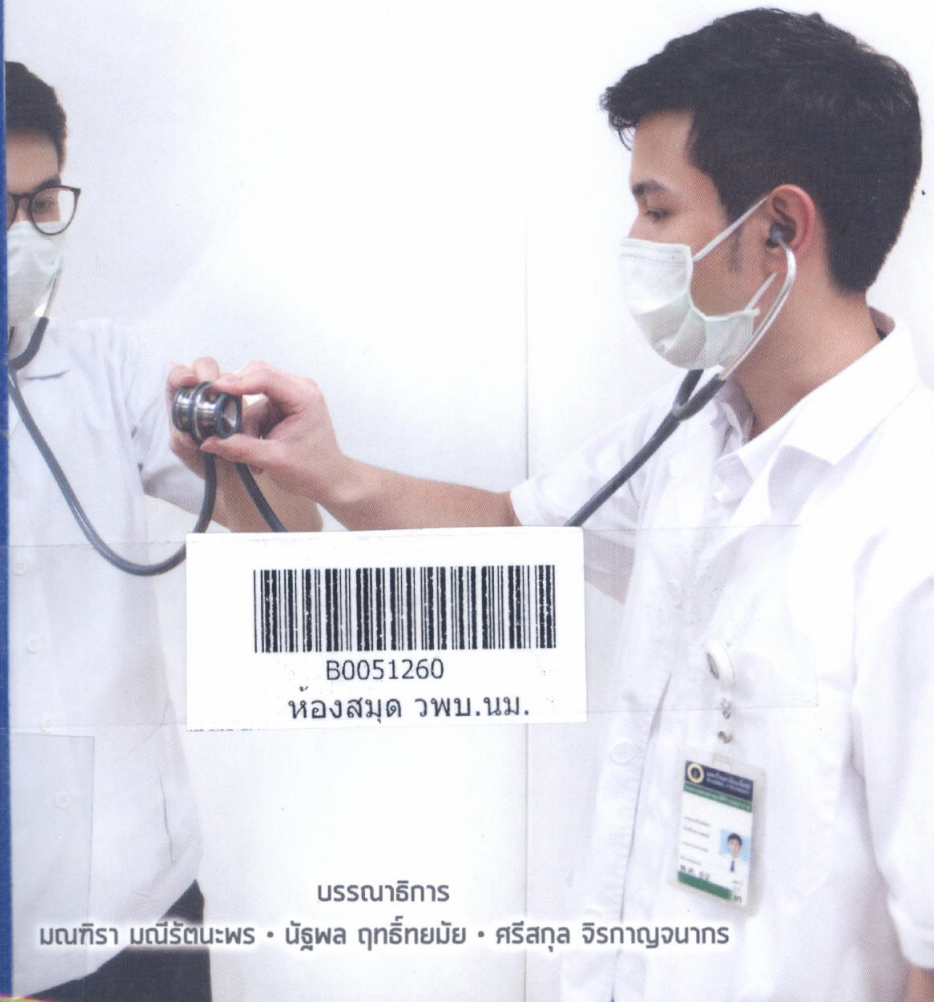
มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล
ภาควิชาอายุรศาสตร์

อายุรศาสตร์ทันใจ

Survival guide in
Acute Care Medicine

B0051260

ห้องสมุด วพบ.นม.

บรรณาธิการ

มณฑิรา มณีรัตน์ประพร • นิรุพล ฤกษ์ทัยมัย • ศรีสกุล จิรกาญจนาก

คำนิยม 1	III
คำนิยม 2	IV
คำนำ	VI
กิตติกรรมประกาศ	VII
รายนามผู้นิพนธ์	VIII
บทนำ การจัดลำดับความสำคัญในผู้ป่วยที่มีภาวะฉุกเฉินทางอายุรศาสตร์ Triage in patients with medical emergencies ไชยรัตน์ เพิ่มพิกุล	XXIV
บทที่ 1 Neurology	1
1.1 ปวดศีรษะรุนแรง (Severe headache) วัฒน์ชัย โชตินัยวัตรกุล	3
1.2 โรคหลอดเลือดสมองเฉียบพลัน (Acute stroke) ยงชัย นิละนนท์	10
1.3 โคมา (Coma) นาราทพร ประยูรวิวัฒน์	28
1.4 อาการชัก และโรคลมชัก (Seizure and Epilepsy) กนกวรรณ บุญญพิสิฏฐ์	35
1.5 ภาวะชักต่อเนื่อง (Status epilepticus) กนกวรรณ บุญญพิสิฏฐ์	45
1.6 ภาวะฉุกเฉินของโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรงไมแอสทีเนีย (Myasthenic crisis) ปรัชญา ศรีวานิชภูมิ	51
1.7 ภาวะสับสนเฉียบพลันในผู้สูงอายุ (Approach to acute delirium in older patients) จินตนา อาศนะเสน	58
1.8 การดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะซึมสับสนเฉียบพลัน (Management of acute delirium) วาราลักษณ์ ศรีนนท์ประเสริฐ	68

บทที่ 2 Endocrinology	74
2.1 ภาวะฉุกเฉินจากระดับน้ำตาลในเลือดสูง (Hyperglycemic emergency) อภิรัตน์ ศรีวิจิตรภมร	75
2.2 ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (Hypoglycemia) ระวีวรรณ เลิศวัฒนาภักษ์	83
2.3 ภาวะแคลเซียมในเลือดสูง (Hypercalcemia) นันทกร ทองแดง	90
2.4 ภาวะวิกฤตไทรอยด์ (Thyroid storm) ชานดา คุณภาวิศรุต	95
2.5 ภาวะต่อมหมวกไตทำงานน้อยและภาวะวิกฤตต่อมหมวกไต (Adrenal insufficiency and adrenal crisis) ปวีณา ชุณหะวัณโรจน์ฤทธิ์	103
บทที่ 3 Cardiology	114
3.1 กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดชนิด ST segment ไม่ยก (Non ST-segment elevation acute coronary syndrome) วิวรรณ ทังสุบุตร	115
3.2 กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดชนิด ST segment ยก (ST-segment elevation acute coronary syndrome) วิวรรณ ทังสุบุตร	124
3.3 หัวใจเต้นผิดจังหวะ (Cardiac arrhythmia) สัชชนะ พุ่มพุกกษิ์	135
3.4 หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน (Acute heart failure) ธัญญา บุญยศิรินันท์	142
3.5 ภาวะหัวใจถูกบีบรัด (Cardiac tamponade) สาธิต เจนวนิชสถาพร	149
3.6 ภาวะฉุกเฉินจากความดันโลหิตสูง (Hypertensive emergency) วิรุณช ครอบสันติสุข	156

unที่ 4 Pulmonology and Critical care	167
4.1 กวาะไอบ่ล่อดท่มีอั้นทรายต่ออีวิต (Life-threatening hemoptysis)	168
นัรพล ฤทธีทยมัย, นีธัพัฒน์ เจียรกุล	
4.2 กวาะก่าเรียบของโรคปอดอดทั้นเรื่อริง (COPD exacerbation)	173
เบญจมาศ ช่วยชู่	
4.3 กวาะก่าเรียบของโรคหืด (Asthma exacerbation)	179
เบญจมาศ ช่วยชู่	
4.4 ปอดอักเสบ (Pneumonia)	184
วันชัย เดชสมฤทธิฤทัย	
4.5 กลุ่มอาการหายใจล่ำบากเรียบพลัน (Acute respiratory distress syndrome)	190
นัรพล ฤทธีทยมัย	
4.6 กวาะหายใจลันเหลวเรียบพลัน (Acute respiratory failure)	195
ศฤฤกษ์ ดิษยบุตร	
4.7 กวาะลื่บเลื่ออดหลอดเลื่อแดงปอดเรียบพลัน (Acute pulmonary embolism)	201
สุริย์ สมประดีกุล	
4.8 กวาะลมร่วเข้าช่องปอด (Pneumothorax)	210
แจ่มศักดิ์ ไชยคุณา	
4.9 กวาะอ็อก (Shock)	216
สุรัตน์ ทองอยู่, ไชยรัตน์ เพิ่มพิกุล	
4.10 การตั้งเครื่องช่วยหายใจใช้บ่อยในเวชปฏิบัติ (Common ventilator settings)	224
เอกรินทร์ ภูมิพิเชฐ	
unที่ 5 Gastroenterology	238
5.1 เลื่อออกในทางเดินอาหาร (Gastrointestinal bleeding)	239
นนทลี เฟ่าสวัสดิ์	
5.2 ก้องเสียบเรียบพลัน (Acute diarrhea)	248
มณฑิรา มณีรัตน์พร, สถาพร มานัสสถิตย์	
5.3 ก้อน้ำดักเสบเรียบพลัน (Acute ascending cholangitis)	255
อวยพร เต่าสมบัตัวัฒนา	
5.4 ตับอ่อนอักเสบเรียบพลัน (Acute pancreatitis)	259
สุพจน์ พงศ์ประสบบชัย	

5.5	ภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันในผู้ป่วยตับแข็ง
(Acute complications in cirrhotic patients)
ศิระพร ไชยหนูวัตติ	267
5.6	ตับวาย (Liver failure)
ทวีศักดิ์ แทนวันดี	272

unที่ 6 Nephrology

276

6.1	ความผิดปกติของดูลย์น้ำและโซเดียม (Hyponatremia and Hypernatremia)
ทวี ชาญชัยจรรยา	277
6.2	ความผิดปกติของดูลย์โปแตสเซียม (Hypokalemia and Hyperkalemia)
สุชาย ศรีทิพย์วรรณ	291
6.3	ความผิดปกติของดุลกรดต่าง (Acid-base disorders)
ชัยรัตน์ ฉายากุล	300
6.4	ภาวะไตวายเฉียบพลัน (Acute kidney injury)
รัตนา ชวนะสุนทรพจน์	309
6.5	ปัสสาวะออกมาก (Polyuria)
ไกรวิพร เกียรติสุนทร	316

unที่ 7 Hematology

321

7.1	โลหิตจางเฉียบพลัน (Acute anemia)
วันชัย านะชีวานาวิน	322
7.2	แนวทางการวินิจฉัยภาวะเลือดออกผิดปกติ (Approach to bleeding disorders)
บุณฑริกา สุวรรณวิบูลย์	338
7.3	ภาวะเกล็ดเลือดต่ำ (Thrombocytopenia)
ยิ่งยง ชินธรรมมิตร	349
7.4	ฮีโมฟีเลีย (Hemophilia)
ธีระ ฤชตระกูล	357
7.5	แนวทางการวินิจฉัยภาวะลิ่มเลือดอุดตันหลอดเลือดดำ
(Approach to venous thromboembolism)
ยิ่งยง ชินธรรมมิตร	367

- 7.6 การรักษาทภาวะเลือดออกผิดปกติ ที่เกิดจากยาต้านการทำงานของเกล็ดเลือดและยาต้านการแข็งตัวของเลือดเกินขนาด (The reversal of antiplatelets and anticoagulants overdose) 379
ธีระ ฤๅชตระกูล
- 7.7 ภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันจากการรับเลือด (Acute transfusion reaction) 388
กุลวรา กิตติสาเรศ

บทที่ 8 Infectious disease 396

- 8.1 โรคติดเชื้อที่มีอาการหลายระบบ (Systemic Infection) 397
ยุพิน ศุภุทธมงคล
- 8.2 การรักษาการติดเชื้อในเซปติสและเซปติกช็อก (Management of sepsis and septic shock) 410
พรพรรณ กุ่มมานะชัย
- 8.3 เยื่อหุ้มสมองอักเสบเฉียบพลัน (Acute meningitis) 415
อนุภพ จิตต์เมือง
- 8.4 โรคสมองอักเสบเฉียบพลัน (Acute encephalitis) 424
ชัชวาล รัตนบรรณกิจ
- 8.5 ลิ้นหัวใจอักเสบติดเชื้อ (Infective endocarditis) 430
ณสิกาญจน์ อังคเศกวันัย, ศรีสกุล จิรกาญจนากร
- 8.6 โรคติดเชื้อที่ผิวหนังและเนื้อเยื่ออ่อน (Skin and soft tissue infection) 438
เมธี ชยะกุลศิริ
- 8.7 ภาวะฉุกเฉินทางอายุรศาสตร์ในผู้ติดเชื้อไวรัสเอชไอวี (Medical emergency in HIV infection) 441
พีระวงษ์ วีรารักษ์

บทที่ 9 Rheumatology 454

- 9.1 ข้ออักเสบเฉียบพลัน (Acute arthritis) 455
ปวีณา เขียวชาญวิศวกิจ
- 9.2 ภาวะฉุกเฉินในโรคลูปัส (Emergency conditions in Systemic Lupus Erythematosus) 464
อัจฉรา กุลวิสุทธ์

สารบัญ

บทที่ 10	Miscellaneous	474
10.1	ภาวะฉุกเฉินทางมะเร็งวิทยา (Oncologic emergencies) คูทอีนี อิททิเมทินทร์	478
10.2	โรคจิตเฉียบพลัน (Acute psychosis) วรภัทร รัตอาภา	482
10.3	แอนาฟิแล็กซิส (Anaphylaxis) มงคล สมพรรัตนพันธ์, ต่อพงษ์ ทองงาม	489
10.4	ยาที่ใช้บ่อยในหอผู้ป่วยวิกฤต (Common drug use in ICU) เอกรินทร์ ภูมิพิเชฐ	495
10.5	งูพิษกัด (Snake bite) อัญจิรา จิรนนทกาญจน์	519
10.6	ผื่นแพ้ยาชนิดรุนแรง (Stevens-Johnson Syndrome and Toxic Epidermal Necrolysis) เพ็ญวดี พัฒนปรีชากุล	527
10.7	การป้องกันการติดเชื้อหลังสัมผัสเชื้อเอชไอวี (Post Exposure Prophylaxis for HIV) วินัย รัตนสุวรรณ	536
ภาคผนวก		542
ดัชนี		551